

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КАМ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ МУЗИЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ МИРОСЛАВА СКОРИКА»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
про написання курсових робіт у Кам'янському фаховому
музичному коледжі імені Мирослава Скорика**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Педагогічної ради
КЗ «КФМК ім. М. Скорика» ДОР»
(протокол від 31.07.2025 № 10)
Голова Педагогічної ради
Ірина ВЕЛИКОДНА

**Кам'янське
2025**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про написання та захист курсових робіт у Кам'янському фаховому музичному коледжі імені Мирослава Скорика (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07. 2014 р., Закону України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII від 06.06.2019 р., інших документів, які регламентують організацію освітнього процесу у Кам'янському фаховому музичному коледжі імені Мирослава Скорика (далі – Коледж).

1.2. Курсова робота – це самостійне, навчально-наукове дослідження студента. У процесі написання роботи під керівництвом викладачів циклової комісії студенти опановують методи та набувають вміння проведення наукового дослідження.

1.3. Написання курсової роботи має допомогти формуванню творчого мислення студента, перевірити навички збирання, аналізу та інтерпретації джерел й літератури, вміння формулювати висновки та пропозиції. Успішне проведення наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від чіткого дотримання основних вимог, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються насамперед рівня робіт, її змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також їх оформлення.

1.4. Дотримання всіх вимог до оформлення курсової роботи сприяє вихованню в нього належного стилю роботи, виховує вимогливість до себе, прищеплює певні навички до ведення наукового дослідження, що буде йому корисним у роботі над дипломним проектом, або дисертацією.

1.5. Курсова робота може виконуватися як вид самостійної роботи з навчальної дисципліни, що надає спеціальні компетенції, на молодших курсах в формі реферата, а на старших, в формі аналітичного дослідження, з об'ємом в межах 0.5 авторського аркуша (12 сторінок формату А4).

1.6. Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт, в межах окремої дисципліни, а також інші вимоги можуть уточнюватись у методичних рекомендаціях до організації самостійної роботи, що входять до навчально-методичного комплексу цієї освітньої компоненти.

1.7. Курсова робота, що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий (вибірковий) освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС) та мати об'єм до 20 сторінок формату А4.

2. ВИБІРКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА

«КУРСОВА РОБОТА»

2.1. ОК « Курсових робота» може бути вибраною здобувачем освіти в межах свого індивідуального навчального плану для поглибленого опанування науково-дослідницьких навичок.

2.2. Дана освітня компонента передбачає:

- розширене вивчення методології наукових досліджень;
- поглиблене опрацювання фахових джерел;
- формування власного дослідницького підходу;
- розвиток навичок публічного представлення результатів свого дослідження;

2.3. Здобувач освіти, який обрав цю компоненту, зобов'язаний написати та захистити курсову роботу в межах визначених термінів, як правило на старших курсах.

2.4. Для керівництва міждисциплінарним курсовими роботою призначаються провідні викладачі відповідних циклових комісій маючих досвід наукової та дослідницької роботи. Керівники курсових робіт консультують здобувачів фахової передвищої освіти, перевіряють стан виконання роботи, допомагають у підготовці до захисту.

2.5. Теми курсових пропонуються студентам відповідно до тематичних напрямів дослідницької роботи циклової комісії, з урахуванням наукових зацікавлень студентів.

2.6. Здобувачу фахової передвищої освіти надається право вибору теми курсової роботи із запропонованого цикловою комісією переліку або можливість запропонувати свою тему з обґрунтуванням необхідності її розробки і за узгодженням із керівником.

2.7. Тематика та керівники курсових робіт затверджуються наказом директора Коледжу.

2.8. При оцінюванні курсові роботи комісія враховує дотримання вимог оформлення роботи, якість самого наукового дослідження, вміння захистити сформульовані положення та висновки. Невідповідність в оформленні курсової роботи може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи.

2.9. Особлива відповідальність випускової циклової комісії та керівника за стан написання курсової роботи, які:

- видають завдання;
- надають допомогу студенту в розробці календарного графіку на період виконання курсової роботи;
- рекомендують студенту необхідну літературу з обраної теми;
- проводять консультації;
- систематично контролюють хід роботи;
- керівник дає відгук на закінчену роботу.

2.10. Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір теми курсової роботи;
- складання плану виконання курсової роботи;
- пошук й аналіз джерел за темою дослідження;
- формування змісту роботи за планом, написання основних розділів курсової роботи, оформлення висновків;
- подання роботи керівникові;
- перевірка курсової роботи на унікальність тексту;

- підготовка презентації до захисту;
- захист курсової роботи.

2.11. Результатом завершення написання курсової роботи здобувача фахової передвищої освіти є попереднє оцінювання керівником та її захист.

2.12. Оцінювання здійснюється за критеріями, аналогічними загальним вимогам до курсових робіт, з акцентом на аналітичну складову та якість проведеного дослідження.

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності);

3.2. Титульний аркуш (Додаток 1) є першою сторінкою курсової роботи (цей аркуш не нумерується, але входить в загальну нумерацію) і основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа. Він містить відомості, які подаються у такій послідовності:

- назву Коледжу, циклової комісії, на якій виконується курсова робота;
- повна назва документа із зазначенням теми та назви курсової роботи;
- курс, номер групи, спеціальність, прізвище, ім'я та по батькові здобувача фахової передвищої освіти в родовому відмінку;
- вчене звання (за наявності), прізвище, ім'я та по батькові керівника курсової роботи;

- оцінка (за дванадцяти-бальною шкалою)
- члени комісії (підпис, ім'я та прізвище);
- місто та рік виконання курсової роботи.

3.3. Зміст (Додаток 2) роботи (проставляється порядковий номер 2 при загальній нумерації сторінок) містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів.

3.4. Перелік умовних скорочень (не обов'язково), (Додаток 3) містить прийняті у курсовій роботі малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, які пояснюють у переліку, що вміщують безпосередньо після змісту, перед вступом, починаючи з нової сторінки.

3.5. Вступ розкриває сутність і стан проблеми дослідження, її значущість, підстави для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі, як правило, обґрунтовується актуальність теми дослідження, мета дослідження, завдання дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження, методи дослідження, структура курсової роботи. Рекомендований обсяг вступу – 1.5-2 сторінки.

3.6. Основна частина складається з теоретичної та практичної складових. Зміст розділів основної частини повинен відповідати темі курсової роботи і повністю її розкривати.

3.7. Висновки містять теоретичні й практичні підсумки усього дослідження, логічно випливають зі змісту викладеного матеріалу та відповідають поставленим у роботі завданням. Рекомендований обсяг висновків – 1-1.5 сторінки.

3.8. У списку використаних джерел наводяться джерела, які були опрацьовані при написанні курсової роботи та на які зроблені посилання в ній. Список використаних джерел повинен містити, як правило, від 10 позицій. При цьому необхідно дотримуватись вимог стосовно правил оформлення бібліографічного опису джерел (ДСТУ 8302:2015, наказ МОН № 40 від 12.01.2017 р. (Додаток 4).

3.9. У додатках (не обов'язково) вміщують додаткові ілюстрації, таблиці, матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна ввести до основної частини. Кожен з додатків повинен мати тематичну назву та нумерацію.

3.10. Курсову роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через півтора (1,5) міжрядкових інтервали, 14 кегль, шрифт Times New Roman, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким; щільність тексту – всюди однакова. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами в правому верхньому кутку. Титульний аркуш також підлягає нумерації, але номер сторінки не ставиться.

4. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Оформлену згідно з вимогами курсову роботу в паперовому та електронному варіантах не пізніше як за два тижні до захисту подають для перевірки й аналізу тексту дослідження на плагіат керівникові курсової роботи.

4.2. Перед захистом керівник курсової роботи готує відгук . У випадку негативного відгуку на курсову роботу це питання виноситься на розгляд циклової комісії за участю керівника.

4.3. Безпосередньо на захист здобувач фахової передвищої освіти готує доповідь тривалістю до 5 хвилин.

4.4. Для захисту курсової роботи створюється комісія, до складу якої входять три члени циклової комісії, на якій виконане дослідження. Обов'язковою є присутність керівника курсової роботи (за його відсутності з поважних причин його функції може виконувати голова циклової комісії).

4.5. Дата захисту визначається цикловою комісією, затверджується заступником директора Коледжу з навчальної роботи і доводиться головою відповідної циклової комісії до відома членів комісії, здобувачів фахової передвищої освіти за місяць до захисту.

4.6. Після проведення захисту курсової роботи члени комісії в присутності здобувача фахової передвищої освіти виносять рішення про оцінку роботи

4.7. У процесі визначення оцінки враховується низка важливих показників якості роботи:

- актуальність обраної теми;
- чіткість формулювання мети і завдань роботи;
- структура та побудова логіки роботи;
- якість та глибина аналізу проблем;
- наявність критичного огляду проблеми;
- дотримання вимог щодо оформлення курсової роботи;
- змістовність доповіді здобувача про основні результати дослідження;
- чіткість і правильність відповідей на запитання членів комісії;
- зауваження та пропозиції, що містяться у відгуку керівника курсової роботи.

4.8. Критерії оцінювання курсової роботи:

«12-10 (відмінно)». Курсова робота виконана на високому рівні з погляду змістового наповнення й оформлення, має практичне значення і/або містить елементи наукової новизни. Доповідь логічна, стисла, викладена вільно, риторично піднесено, відгук керівника курсової роботи позитивний, відповіді на запитання членів комісії повні та чіткі.

«9-7 (добре)». Тема курсової роботи розкрита, але наявні окремі недоліки не принципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовано літературні джерела; елементи новизни та/або практичного значення чітко не розкрито; недостатньо використано інформаційні матеріали, наявні окремі зауваження у відгуку; доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на питання членів комісії загалом правильні; робота оформлена згідно вимог.

«6-4 (задовільно)». Тема курсової роботи в основному розкрита, але наявні недоліки змістового характеру; нечітко сформульована мета роботи,

теоретичний розділ має виражений компілятивний характер; методики емпіричної частини підбрано невдало, добір ілюстративних матеріалів не завжди обґрунтований; заходи і пропозиції роботи містяться в теоретичному розділі, обґрунтовані непереконливо; відгук містить окремі зауваження; відповіді на питання членів комісії правильні або повні; є зауваження щодо оформлення роботи.

«3-1 (незадовільно)». Нечітко сформульована мета курсової роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності та глибині. Запропоновані заходи не результативні, обґрунтування неповне. Мають місце недоліки в оформленні роботи. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на питання членів комісії неточні або неповні.

4.9. Курсова робота до захисту не допускається, якщо подана керівнику на перевірку або на будь який подальший етап проходження з порушенням термінів, виконана не самостійно, її структура не відповідає вимогам, зміст роботи не розкриває її теми, недбало оформлена.

4.10. Після захисту курсові роботи зберігаються протягом трьох років на відповідних циклових комісіях.

4.11. Якщо захист курсової роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач фахової передвищої освіти має подати відповідні документи, директор Коледжу може перенести захист курсової роботи на іншу дату, але не пізніше дати закінчення семестрового контролю.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Титульний аркуш Курсової роботи

[НАЗВА МІНІСТЕРСТВА]

[Назва закладу]

[ЦК]

Курсова робота

з дисципліни: [Назва предмету]

на тему: [Тема курсової]

Виконав(ла):

Студент курсу [номер]

[ПІБ студента]

Науковий керівник:

Науковий ступінь: [науковий ступінь керівника, якщо є та вчене звання]

[ПІБ наукового керівника]

[Місто] – [Рік]

ЗМІСТ	
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва підрозділу	7
1.2. Назва підрозділу	11
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	15
2.1. Назва підрозділу	15
2.2. Назва підрозділу	20
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28
ДОДАТКИ	30

ПЕРЕЛІК УМОВИНИХ СКОРОЧЕНЬ (ПРИКЛАД)

ЗФВО – заклад вищої освіти

ЗДО – заклад дошкільної освіти

ОПП – освітньо-професійна програма

тощо

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел курсової роботи з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Каплінський В. В. Загальнопедагогічна компетентність учителя: особливості, складники, шляхи формування: монографія. Вінниця : Ніланд ЛТД, 2017. 154 с 2. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 4-те. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.
Два автори	1. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
Три автори	1. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	1. Н. М. Авшенюк, Т. М. Десятов, Л. М. Дяченко, Н. О. Постригач, Л. П. Пуховська, О. В. Сулима. Компетентнісний підхід до підготовки педагогів у зарубіжних країнах: теорія та практика. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 280 с.
Автор(и) та редактор(и) / упорядники	1. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / уклад. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.
Без автора	1. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти: <i>матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.</i> Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.
Багатотомні видання	1. Новий тлумачний словник української мови / укладачі В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. Київ: Аконті, 2001. Т. 1 : А-К. 928 с.
Автореферати дисертацій	1. Полубоярина І. І. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики в педагогічному коледжі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2008. 21 с.
Дисертації	1. Гаврілова Л. Г. Система формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2015. 656 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22.
Стандарти	1. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ).
Частина видання: книги	1. Каплінський В. В. Загальнопедагогічна компетентність учителя: особливості, складники, шляхи формування: монографія. Вінниця: Ніланд ЛТД, 2017. 154 с.
Частина видання:	1. Кремень В. Г. Сучасний стан, проблемні питання діяльності та